

អប្បេត ប្រុត ដែន នោះ

រឿងសង្ការឆ្លាប់

រៀបរៀងដោយ : លោក ផៀន សារីន

រួមភាពដោយ : លោក ពុន ទូន

ទេស

សេរីរោកប្រើនគ្រានអំពី "សង្ការស្អាប់"

របស់ជនជាតិទំពុន ខេត្តរតនកិរី

ខោះពុមុលីកទី២ ចំនួន ១៥ ក្បាល

ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០

បើចង់បានព័ត៌មានបន្ថែមច្រៀង

សូមទាក់ទងមកតាមអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ :

អគ្គនាយករដ្ឋមន្ត្រីរោគ ICC

P.O BOX 612

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Tel : 092 469 934

ប្រ

P.O BOX: 890003

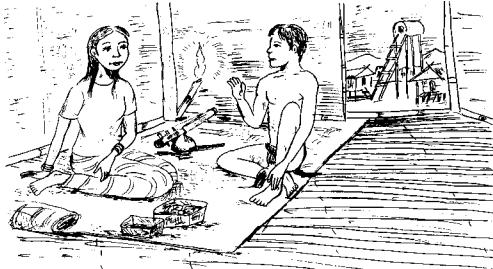
បានលើង ខេត្តរតនកិរី

Tel : 075974029

E-mail: ride.pm@icc.org.kh

A folk tale written in Tampuan language of Ratanakiri province,
Kingdom of Cambodia. Second printing, 15 copies, December.2010.
For more information or copies contact the address above.

ជែងរារី ពុ

ម៉ោបា ពែ ទិ បាត្យស
តាតាម ម៉ោញ្ញ ដុវ លួ
អង់កាន់ វេះ ម៉ោញ្ញ ដុវ

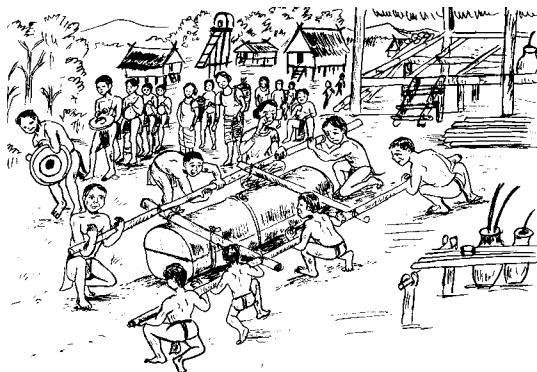
អន់ឡើ ប្រៀត មេិត ប្រៀត យម បុច ថែ គូប អន់ឡើ ការាក់ ។
បាត់ ធម៌ ក្បាម ខែ បាត្យសង កាម៉ាក់ លោក៖ កាត ប្រៀត
គូលី ប្រៀត គូលិ បាត់ សាច់ អង់គ្គ លាកំង លោរ៉ែន លាកំង
កាក់ សាំរាប តាច់ វាស អំបាស ការើនី ធម៌ អ្វក់ មុត ហិ
កាម៉ាប៉ែ ធមី ។

ជោត ដើម្បី ឆ្នាំ ប្រចាំ គូលិ ជាមី
 មើត ដើម្បី ឆ្នាំ ហិ អាត ការ កែត
 អិត កែត ពុ តោ តោ ការ ដើម្បី
 "រយោះ ។ ពុ អន់ បាត្រេ

ណោះ ទី តាម ត្រា មុំង ផែត អីយ មើត ដើម្បី សិត ។ បត់
 ទិន តាំបី៖ មុំង ផែត អីយ បែប មើត ដើម្បី សិត ពី ថែក លួ ធ្លឹង
 កាថែង បាត្រេ ណោះ ការ យិត ដៀក កំឡ្វែង ស្រុក កំឡ្វែង
 តោះ តីង តីង បាត្រេ ណោះ ចិង ឆ្នាំ តប់ ។ កៅះ កត់ តាមូង
 កត់ ព្យាត់ កំឡ្វែង ស្រុក ការ ឆ្នាំ តីង តីង រាត្សិត បាបុត រាសោ

ម៉ាម៉ា ហង ការ
 អន់ខ្សោ ។ បាត្រេ
 លិក ទិន អារាន
 តីង ហង ទេវាន
 "បាត្រេ ណោះ

ឆ្នាំការ ដើម្បី តិត ខាប់ ពីង រាន ។

ពួរ អ្យកំ ឡាងចំ "វានេះ ដើម្បី តិត ពិង អំប៊ង ពួរ អ្យកំ ឡាងចំ អំប៊ង
 ដើម្បី តិត ពិង អនំប្រុក "វាទៅចំ ឡើង អនំប្រុក ដើម្បី តិត ពិង ពេះ
 ណាក្សែទី ពួរ ត្បូង និចម៉ែ ការ អូដាម៉ែ ត្បូង និចម៉ែ ការ អូ តាមេះ
 ឡើង លោក៖ កំឡុងាំ
 ស្រុក ការ ធោរីក ឡាងចំ
 ស្រុក ណាក្សែ ភ្នាត
 ជាប្រឹក លោក៖ ហារ
 លោក៖ ហារ ទី

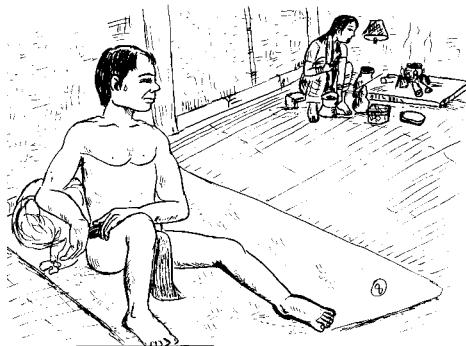
ជាមី ទុញ្ញមុាង ភ្នាំងដារ ឡើង លោក៖ មើត ដើម្បី លោក៖ ការ
 សិត ឡើង ប្រើត់ គូលី ទី ដើម្បី សិត ជាត់ ស្រុក សាក់ដាប់ ប្រាន ខង
 ដើម្បី អូ អូ អនំតគ់ ការ ពួរ ឡាងចំ ស្រុក ណាក្សែ អូ ទី

បត់ ទិន្នន័យ បាត់ ស្រុក សាន់ដាប់ លោកអ៊ី វេហ កំឡង ស្រុក
កំឡង ពេះ "វាគេត បាត់ពេត អូ ប៉ុប៉ុ លួយ ម៉ោញ ជូវ ប៉ុប៉ុ ដឹង
មេីត វីស ផ្លូវ ប៉ែះ ហាម រៀបចំ ហើ សាង កាត់សាង ដាត់
ទ្វាយឃាម កាហាត់។ បត់ ទិន្នន័យ បាត់ លោកអ៊ី ការ អំប៉ោ ជា

"ពីរ វាដាប់ អូ ប៉ុប៉ុ បាត់ណូស
អូ ប៉ុប៉ុ បាត់ណា និង ទិន្នន័យ បាត់
ចំ កំឡង ស្រុក ពិន អារ
អូ ? " មេីត វីស ជា ពួក ទិន្នន័យ
ត្រូវ តែប មិន តែប ត្រូវ កែស
មិ ដឹង អាត់ ហង ពួក ប៉ុប៉ុ
ផ្លូវ ក្រាត់ អិស ហាម ហើ រាម ។

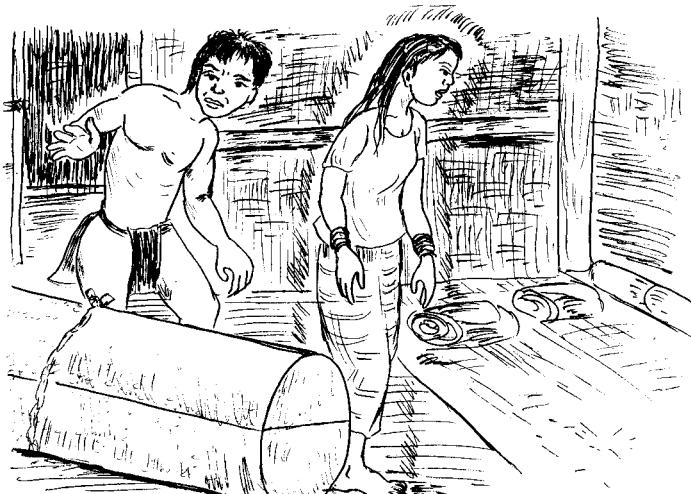

បត្រ កាតាំង មើត ដើរ ជានិលាយ៖ ដើរ ការ ថ្មី រាជ្យវា
ចំម៉ាជាត អូទី អំប៉ញ្ញ ការ
ពេញ កេខ់ ឧង ដើរ អូ អូ
អន់តាត់ កាមើត ដើរ តោះ ។

អន់តាន់ ដើរ ថ្មី រាជ្យវា ទ្វាកោ មើត ដើរ ឈាងៗ ការ ប្រឹត់ ពរ
ប្រឹត់ សាមួង តែង អិរិច តែង អំរច កេខ់ឈាងៗ អំបាង ពរ អន់ ដើរ
សង់ ។ ធម៌ អន់ខ្ចោ ថ្មី សង់ ឈាងៗ ដើរ សង់ ពរ បាប្រុ មើត ដើរ
ឈាងៗ ថ្មី អន់ អង់កក់ កាត់ សា អំបេញ្ញ ក្រោរ ។ បត្រ
ថ្មី ឈាងៗ ឈាងៗ ដើរ
អង់កិញ្ញ កែ អិរិច
យ៉ាត់ ឈាងៗ តែង
កាដើរ ការ កេខ់
អំបេញ្ញ ដេល ។

វិឡាស ណោះ នឹង ជា "ព្រោះ ត្រូវ អីស សា អំបេរាប្បី និលោក៖
អុះ ? ពាន់ទី ព្រោះ អូ សង់ ? " មើត នឹង ជា "អាត្រោះ ឡាប៉ា សា
និលោក៖ ហង មិ ។ "បត់ ដារ មួត ម៉ាមុំង តួប អង់ការ់
លោក៖ ការ ធ្វើក នឹង មួត តែប ។ មួត ការនឹង តិច ណុង ជាមិ
ប៊ប់ ឡាង បាទ្រោះ ប្រើ នឹង ការ ការាតាច់ អ្វីច អ្វីត ហារ សក់
កល់ សារគ្រោះ ។ វិឡាស លោក៖ នឹង កាតិន កាលុង ពុត ជា
ការបាត ការ តោះ ឡ្យត់ យោត់ អាតិះ ! សាមគ់ ការនឹង នឹង
វិស អាត្រោះ ពេ ។ សាត់ នឹង អូ អនំតត់ នឹង នឹង អូសុវ សាំ
កេះ ចិង សាតាក់ ការ អ្វីត ការ បាទ្រោះ លោក៖ ប្រើត ការនឹង ។

ដើម យើត ការណុង ពុត ជា

“បេះ និចម៉ែ អាត្រា ចិង អូ
ប្រឹត់ រាជ្យាត់ ទីនឹង បាថ្រួ
អា ? ” ខ្សោះណោះ ដើម

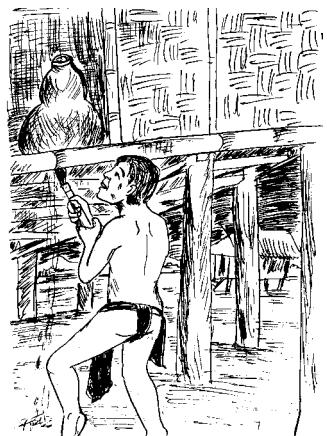
កាត់ដៃបំប៉ែ ត្រង

ចិង បាទ្រា កាត់បាថ្រួ មើត ដើម ណោះ តានិច ។ កេះ យើត
កេះ ចាត់ដៃបំប៉ែ កាត់អូក់ ត្រូវតែ សាត់តែ ម៉ោញ កាត់ តិស៊ូ
ថែត ឡើក បាទ្រា ណោះ លួ សាំងនិត ម៉ោញ កេះណោះ
អូក់ អន់ បាទ់ មុំ ហើ ។ ម៉ោញ ត្រីនឹង ណោះ ដើម កាត់
តាំប្រឹត់ បុុច ដោម ។ ដើម ជា បេះ បុុច ដោម ជីវ ដោម
បិត អាត្រា សែ ! បាថ្រួ មើត ដើម ជា” អិស ចិង សិត តែ៖

មិ !” ដើម ជា អូ សិត
ឡើត ដើម ” ។

ខ្លួន ណោះ ដើម្បី ការ ជីវ ដោម បិង មុំ ហើ
 ចារ ដើម្បី អន់ គេរៀត សាត់ពេ ណោះ ។ បត់
 កោះ ដោម កោះ ព៉ារ ដើម្បី ការ អ្យក់
 សាមិនិត ឃើយ គេរៀត សាត់ពេ ណោះ អន់
 ទ្វាច់ ឡើង ប្រោគទៅ វិច លូ ពុ ដោម
 កោះ ណោះ ដើម្បី សាតាក់ ទ្វាច់ បាត់ ស្មុក ពុ
 ធុ ណានី ។ វែប ការ ដើម្បី ដោម ទូពុ តាទ្វាច់ បាត់ប្រើ ប្រាង អារ ការ ជីវ
 វែប ទិន្នន័យ បាត់ ពេះ ។ ទិន្នន័យ បាត់ ណោះ វែប អូ ប៊ូ ព៉ារ ប៊ូ ដឹង
 សាមិនិត ម៉ោប្បុ លូ ឡើង ទ្វាច់ ទ្វីង គេរៀត ប្រោគទៅ វិច លូ ពុ

ដោម បាត់ ដើម្បី ទ្វាច់ វែប
 ទិន្នន័យ បាត់ ណោះ សូកា
 ឡើង ទ្វាច់ ទ្វីង គេរៀត
 សាត់ពេ ។

”បាន ជា ” យើង វីត់ រា បានព្រោះ ការ អាត់ នៃ ក្នុម ហិ
អិស ! ទេឡាសណ៍ បាន ការ តាមិប ពួយ នៅ ទីប ឡាស
ពិស យោច ជាមិ តាន់ នៅ បាន ដុង ប្រឹក ។ នៅការ បាន
ចិង តាន់ នៅ ការ សាតាក់ ប្លែង ប្រឹក តាន់ ”រាជាថែង ជិង ត្រា
ប្រឹក នៅ សល់ ម៉ោប្រឹក ឈាន់ ចិង ត្រគំ ”រាជាថែង បាន
ជាមិ ”បាន ” រប ច្បាប់ អន់ប្លូប នៅ បិរុប កេសណ៍ កាសិត
អ្យក ទិ ម៉ោប្រឹក ហោឡើ ។

ថ្វួងណោះ
បាន្តែ ជា "សិត
ការាម អីស
ជាក់ការ ទិ ច្បាប់
អនំខ្សែ អីស កា

អាច់ កេះ ។ ថ្វួងណោះ សិត លើយ ការ៉ូ ហង បាន្តែ នោះ ។ កាត់ចំ បាលុស ណោះ ណាន្តូ បត្រ ដឹង សិត ទិន្នន័យ បាត់
ហិ អិត អុញ្ញ ឡេរកៅ អនំតិត ឡើង ណោះ ត៉ែ ការ៉ូ សុវិប
តាតិង ។ គិតណោះ ហង ប៊ ពិន អុ អនំតត់ ជា បាន្តែ អុ អូក់
បាន៉ាត់ អូក់ បាលិង បាលុស ទិន្នន័យ រាមហារ ពិន កិញ ឡើ ។

(ឡូច កេះ)

ក្រឹង សង្គរស្តាប់

មានក្រឹងមួយតាំណាងថា ត្រានោះមានមនុស្សកំឡោះម្នាក់ និង
សិក្សម្នាក់ជាសង្គរនឹងគ្នា ។ គេទាំងពីរនាក់ស្រឡាត្រង់គ្នា
ណាស់ ។ ដោយដើរប៉ូចចិត្តមួយការ ជិតមកដល់បុរសនោះ ក៏
សំរេចចិត្តថាការចេញពីគ្នាមិកកំណើតរបស់ខ្លួនទៅរកចិត្តលើ នៅ
ស្ថុកក្រោដើម្បីបាន លើយកកំយកទៅទិញសំលោកបំពាក់ និង
សំភារៈប្រើប្រាស់មួយយចំនួនសំរាប់ចេញមួលការរបស់គេ ។
ក្នុងកំឡុងពេលដែលបុរសនោះ ធ្វើការនៅស្ថុកក្រោ នានាដោ
សង្គរនោះក៏កែតុក្ខសោកសម្រេចឲ្យវិនិរោងវិវាទ រហូតដល់ស្តាប់ ។
គេទូកខ្សោចនោះបានប្រាំ ប្រាំមួយយប់ ដើម្បីចាំបុរសជាសង្គរ
ត្រលប់មកវិញ ។ លុះតាំប់ប្រាំពីរយប់ហើយនៅតែមិនយើង
បុរសនោះត្រឡប់មកវិញ ឱ្យពុកម្នាយ និង បងប្អូនសាច់ព្រោតិ
បានហេងអ្នក ក្នុង ទាំងអស់អោយមកដូចជាអ្នក ដើម្បីផ្តល់
សេងខ្សោចនោះ យកទៅកប់ ។

ពេលចងដែលឱ្យរចរាល់ហើយ អ្នកភូមិកនាំត្រានៅដែលខ្សោច
នៅទៅយ៉ាងស្រាក់ ស្រាតំ ។ អ្នកខ្លះបើនិយោគដែលឱ្យដែល អ្នកខ្លះ
ឡើតបើនិយោគចុះ ហើករបញ្ជីវា ជាសញ្ញាអោយបើនិយោគ
អស់ត្រា ។ តែខ្សោចនេះ ម៉ោងកណ្តាល់គោលិកយ៉ាងណាក់មិន
រចនាល់តែសោះ ហាកំដួចជាមានអូម្បាងមកដ្ឋានប់ ត្រារ
ម្បស្រីនោះ មិនអោយហើបចេញពីនាប៉ុះ ។ ពេលគោរ៖រនាប
ចេញ វាដាប់នឹងរន្តត ។ គោរ៖រន្តតចេញ វាមកជាប់នឹងខ្សោប្រ
ក្រាម ។ ពេលគោរ៖ខ្សោប្រក្រាម វាត្រាកំជាប់នឹងដីឡើត ។
ដោយទាល់តម្រិះអស់ប្រាជ្ញា គោកធម្មុកចោលខ្សោចនៅទីនោះ
ហើយ នាំត្រានិភូមិឡើត ។ ក្រាមមកបុរសជាសង្គរនោះ
កើត្រូវបែបធ្វើឱ្យបានឡើង ហើយដើរនៅក្នុងថាមីថាល់ដែល
ត្រោះគាត់មិនបានទទួលដីការនិភូមិឡើតនោះឡើយ ។
ពេលទោដែលភូមិ ស្ថាតំជាប ត្រានមនុស្សរស់នៅស្តីម្បីតែម្នាក់
យើងឯកដែលសង្គរដ៏ស្រស់ស្រាតរបស់គាត់កំពុងបុកស្សុវនៅ
លើរាជបាលដែលម្នាក់នេះ ។ បុរសនោះស្សុវនៅនានាមុនថា “អ្នក
ហេតុ អ្នកភូមិយើងគោនៅណាមសំបានជាស្ថាតំជាប ដូច្នេះ ? ”

នានេនាង ផ្លើយថា "ចាំ បង ! អ្នកភូមិយើងគោដោកចំការអស់
ហើយ ។ គោរាយខ្ញុំនៅជួនម្នាក់ងង ដើម្បីចាំបងត្រលប់មក
វិញ្ញុ ។ ពេលលីដ្ឋូច្បាប់ បុរសនោះកើត្រាកសំនួរ ហើយសំរាកយក
កំលាំងធម្ពោតា ព្រោះតាត់មិនដឹងសោះទ្រូយថា នានេនាង
ស្មាប់ ។ ក្នុងខណៈដែលបុរសនោះ កំពុងសំរាកយកកំលាំង ស្រី
ខ្សោចនោះ កើតាបាយ ដំស្បូ បុកមេសអំបិល ដើម្បីរាយបុរស
នោះហូប ។ កំពុងតែហូបបាយ ស្រីខ្សោចនោះ អង្គូយបែរឡាន
ជាកំតាត់ ហើយសុធ្មានលីសូរត្រីបោ ។ វិនិមេសអំបិល ដែល
ស្រីនោះបុករាយតាត់ហូប កើតប្រភាយទៅជាភ្ស័នទានអស់
ដែរ ។ បុរសនោះយើញដ្ឋូច្បាប់ កើតបំផើមមានការងើងផ្ទូល
ហើយនិយាយទៅកាន់ស្រីនោះថា ហេតុអិបានជាអូនសុធ្មាន ?
បាយយើងមានម៉ែចកើមិនហូប ? នានេនាងតបវិញ្ញុថា ខ្ញុំដ្ឋាប់
សុធម៌ក្នុងហើយ ! បង ហូបបាយម្នាក់ងងចុះ ។ ពេលត្រលប់
ស្រីនោះកើបច្បលតាត់ ច្បលគោង ។ ហេតុតែមិនដឹងវើង បុរស
កើច្បលទៅ ។

ពេលចូលដល់បន្ទប់គេង ស្រាប់តែតាត់យើងការម្បស សណ្ឋិក
សណ្ឋិកនៅទីនោះគុរអោយតក់សុត ។ ភាមនោះ តាត់កំរើយ
ស្រឡាញាំងកាំង ស្រីរតែអស់ត្រាលើងពិចិនសក់ ។ តាត់និយាយ
កុងចិត្តម្នាក់នឹងថា : ស្រីនេះស្សាប់ហើយតើ ! ខ្ញុំស្ថានតែនាន
នៅវាស់ ។ ក្រាយពេលដើងថា សង្ការស្សាប់ក្តាយជាអ្នាចហើយ
អារម្មណីរបស់តាត់មិនសុខទាមប៉ែតែសោះ ។ តាត់ចង់រត់ចេញ
ពីកន្លែងនោះណាស់ បើកន្លែងតាត់ខ្លាចស្រីខ្លាចដោយទ្វាន់ហើយ
សំណាប់ថាល ទីបតាត់បង្គិត្ត នៅទីនោះទាំងអារម្មណី ព្រាប់
ព្រៀរកំរើយរន្តត់ ។ បុរសនោះសព្វិកតិតកុងចិត្តថា "ពីខ្ញុំត្រូវធ្វើដូច
មេច ដើម្បីវិរដោះខ្លួនអោយរួចធុំតិត្តិស្រីខ្លាចនេះ ? ក្រាយមក
តាត់កំនិកយើងការមេរោគ មួយល្អបំផុត ។ ពេលសិក្សាពី
មេរោគយោនោះបានលំអិតហើយ តាត់កំថាប់ធ្វើម អនុវត្តន៍
មេរោគយោនោះ ដោយយកឈ្មានដំមួយជាក់ទីកពេញ និង
កាំបិតបន្ទុះមួយ រួចយកទៅដាក់នៅខាងក្រោមផ្ទះ ។ មួយ
ស្រីបកក្រាយមក បុរសនោះបានធ្វើពុកជាយើននៅមេរោគ
និយាយថា :

” អូយ យើនោមខ្លាំងណាស់ ខ្ញុំសុំចុះទៅបត់ដើរតួចមួយវេភ្នែត
សិន ! ស្រីខ្ទាចនោះនិយាយថា បងបងកុហកទេដឹង ! បុរស
នោះតបវិញ្ញុថា :បងអត់កុហកអូនទេ ! បងនិងឡើងមកវិញ្ញុ
តុក្បវរបីយ ។ និយាយរួចតាត់កីឡុះទៅបត់ដើរតួចនោះខាង
ក្រោយដួន កែវរកនៃនឹងដែលតាត់ជាក់យ៉ាក និងកាំបិតបន្ទុះ ។
នោមរួចបីយ តាត់កីយកកាំបិតបន្ទុះ ថាជានំលុះយ៉ាកនោះ
រោយចេញទីកដូចជាគោតនោម រួចតាត់កីរត់សំដែរករណិ
ដែលគោន្លឹះ ។ ដោយមិនយើងបុរសនោះឡើងមក ស្រីខ្ទាច
កីឡុះទៅតាម ដល់ទីនោះ យើងពេតកាំបិតបន្ទុះ និង ទីកហូរ
ចេញពីយ៉ាក មានសូរដូចជាគោតនោម ។ ពេលទៅមេិល ជិត
ទីបដិសថា ទីកចេញពីយ៉ាក ។ ខ្ទាច ឱងខ្លាំងណាស់ បីយ
និយាទាំងកាំបិនថា: យើ ! អាតាបុន្យនេះ ហើនប្រើលិូចជាមួយ
យើងដួងហៅ ! ឯងថាំតែមេិលទៅ ។ និយាយរួច ខ្ទាចនោះ
កីរត់ទៅតាមទាំងការម្បស បីយកាន់កាំបិតបន្ទុះ ទៅជាមួយ
ជង ។

ហើយទាន់បុរសនោះ នៅខ្វាងទ្វារបងក្សមិដែលគេនៅត្រី ។
ដោយយើពួកខ្ញាចដោពួកជិតទាន់ បុរសនោះក៏លាតធ្លាប់របង
ក្សមិបានប្រាំមួយជាន់ នៅសល់តែមួយជាន់ឡើត តាត់នឹងត្រូវ
រចនាលូ តែខ្ញាចស្រវាទប់កន្លួយបិះងតាត់ទាន់ ហើយកាត់យក
ត្រីមតែមួយចង្ហាម រួចនិយាយថា៖ ពេលនេះកន្លួយបិះងរបស់
ឯងបានលើដែខ្ព័ំហើយ ឯងចង់ទៅណាក៏ទៅចុះ ។ និយាយរួច
ខ្ញាចក៏ត្រូលប់ទៅផ្លូវវារិព្យ ។ និយាយពិបុរសនោះវិព្យ ការ
បានមកដល់ផ្ទះហើយ មិនយុទ្ធនានិង តាត់ក៏ធ្លាក់ខ្លួនយើង
ទំនន់ហើយ ជាចំខ្សោលស្អាប់បាត់ទៅ ។ ហេតុនេះហើយ បាន
ជាយើងមានជំនួយថា ខ្ញាចវាទេះ យកត្រូលិន វិព្យាបារបស់
យើង រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ។

Prepared for first online distribution in March 2015 by

អង់គ្លេសបាត់ការអនុវត្តិកម្ពុជា

International Cooperation Cambodia
P.O. Box 612, Phnom Penh, Cambodia

Tel: 092-469-934 / 075-974-029

info@icc.org.kh

<http://www.icc.org.kh>

This work is dual licensed under either of these Creative Commons licenses:

- Attribution-ShareAlike 4.0 International License.(Cc-BY-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.
- Attribution-NonCommercial-ShareAlike (CC BY-NC-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.